

„Stajere“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojpe štev. 3.



Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 2.

V Ptuj v nedeljo dne 12. januarja 1908.

IX. letnik.

Somišljeniki!

Kmetje in kmetice!

V nedeljo, 12. prosinca 1908 točno ob 3. uri popoldne v gostilni Marinič pri sv. Urbanu nad Ptujem

kmetijski shod.

Grè se za važne kmetijske zadeve! Vsakdo, kdor se briga za dobro kmetijskega ljudstva, vsakdo brez razlike strank, naj se shoda udeleži.

Pridite vsi!

V nedeljo 19. prosinca 1908 shod pri Golobu v Vurpergu.

Polom v Šoštanju.

Tako hudega udarca spodnje-štajersko prvaštvo že dolgo ni dobilo, kakor zdaj. Premislilo le: — brez znanja, brez dovolj denarja, brez drugih zmožnosti se ustanovlja prvaške posojilnice; — z vsemi močmi, z nelepimi in lepimi sredstvi, na prižnici in v gostilni se agitira potem za te posojilnice; — laže se čez napredne šparkase, v imenu „vere“ in „narodnosti“ se privleče lahkoverne kmetiče v posojilnice; — in potem, ko je nalcžil kmet svoj denar, svoje krvavo pristradane krajcarje v tako prvaško posojilnico, — pride nakrat polom... Z žalostnim srcem opazijo reveži, ki so šli pravom na led, da se je z njih denarji brezvestno gospodarilo, da so ustanovljali gotovi ljudje le zato posojilnice, da so sami dovolj kredita pridobili, da so prvaške posojilnice posameznim ljudem le molzne krave...

Te in slične misli porodi velikanski polom, ki se je zgodil te dni v Šoštanju. Znana prvaška firma Ivan Vošnjak je prišla v take zadrege, da ne more več svoja plačila izvršiti. To bi za splošnost ne bilo najhujše, čeprav bi marsikdo pri temu trpel. Ali prvaški Ivan Vošnjak je bil tudi član nadzorstva šoštanske posojilnice. Pa ne samo član nadzorstva, temveč tudi dolžnik te posojilnice je bil. Vošnjakovi dolgovi znašajo baje 1/4 mi-

lijona kron. Od tega denarja pa dolguje šoštanski posojilnici 150.000 kron in celjski prvaški posojilnici menda 60.000 kron. Govori se, da je dobil ta denar celo v času, ko je bil že na slabih nogah... Zdaj se preti in grozi vložnikom posojilnice, ki hočejo od posojilnice svoj denar nazaj. Glasom pravil bi morala šoštanska posojilnica vložbe do 200 kron takoj nazaj plačati. Ker pa tega ne stori ali pa ne more storiti, so vložniki še bolj razburjeni. Ljudem se sicer pravi, da so posojilnice v zvezi in da jamči ena za drugo. To pa ni res. Načelnik dr. Mayer je napravil vse mogoče poskuse, da bi dobil od celjske posojilnice denarja za izplačilo; ali dobil ni nič, kar vemo iz zanesljivega vira. Naravno, da so ljudje hudo vznemirjeni in da se bojijo za svoje denarje. Kajti pribito je, da bode posojilnica pri Vošnjaku veliko izgubila. Pretenje in grozitive ljudem ne morejo pomagati.

Dobili smo o tej celi stvari več dopisov. V prvi vrsti naj objavimo sledečega:

„Vedel tega ker je prvaški Ivan Vošnjak nezmožen poplačati svoje upnike in zlasti ker je nevarnost, da pride tudi šoštanska posojilnica, katera mu je posodila črez 150.000 kron, ob denar, začelo je ljudstvo svoj pri posojilnici naloženi denar nazaj terjati. Prvaški listi radi tega divjajo kakor besne živali, očitajo naprednjakom in Nemcem, da so vsega tega krivi in obetajo hudo maščevanje. Nekateri listi še grozijo, da bode posojilnica morala nazaj terjati tudi denarje, katere je ona kmetom izposodila in da bode vsled tega marsikateri kmet prišel ob svoj grunt. A vse to ne bode nič pomagalo. Da ljudstvo terja nazaj svoj denar, temu so krivi gospodje prvaški voditelji sami, kateri tako brezvestno s tujim denarjem gospodarijo. Vsaki človek, kateri čuje, da je dala posojilnica Ivanu Vošnjaku 150.000 kron in baje krmarju Kajsterju nad 70.000 kron posojila, si bode premislil, pustiti v takem zavodu svoj zaslužek, tembolj, če pomisli, da so tisti gospodje ki toliko denarja potrebujejo deloma člani posojilniškega odbora in sami se bi dajajo posojila, kakor in kolikor se jim

ljubi. Ali so morebiti naprednjaki in Nemci krivi tem vnebovpijočim rasmeram? Kar se tiče grozitev, tedaj se bode tem grozitivam pač vsakdo smejal. Napredna stvar se ne potaplja, napredna stvar gre naprej in potaplja se, kakor dejstva uče, le prvaki. Smešno je, groziti kmetom, da bodejo prišli ob domačijo, če bo posojilnica morala nazaj terjati izposojeni denar. Saj lahko dobe kmetje denar pri drugih bolj varnih zavodih in za manjše obresti; ni nemne bo treba svoj ga grunta zgubiti. Jako zanimivo pa je, da hoče posojilnica od kmetov nazaj terjati denar. Zakaj ne od Ivana Vošnjaka, zakaj ne od Kajsterja, Volka in sodrugov? Ta vam je lepa! Kmetje pozor, sedaj veste kakšni prijatelji so vam ti gospodje. Šoštanski prvaki obdržite denar, Vi kmetje pa naj bi svoj grunt morali zapustiti?! Lepše se ti gospodje niso zamogli izdati.

Istotako smo dobili še sledeči dopis, ki ga tudi lahko pred sodnijo dokažemo ter se glasi:

„Kakor je obče znano, nahaja se tukajšnja prvaška posojilnica v hudih denarnih škripcih. In kdo je temu pglavitni vzrok? Sploh se govori, da nihče drug, kakor načelnik posojilnice dr. Franjo Mayer. Kako lahkomišljeno je gospodaril z posojilničnim premoženjem, spričujejo naslednja dejstva. Posodil je tukajšnemu tovarnarju Ivanu Vošnjaku ogromno svoto 150.000 K, kakor se govori samooblastno, ne da bi se bilo to ogromno posojilo zavarovalo po intabulaciji. Še-le, ko je Ivan Vošnjak prišel v denarno stisko in to naznanil svojim upnikom na Dunaju in drugod ter prosil, da bi ga blagovolili milostno čakati do konca januarja, kajti prej ne more plačati — še le zdaj je dal dr. Mayer vknjižiti tirjatev posojilnice na Ivan Vošnjakovo posestvo, češ, zdaj je začelo hudo smrdeti, kajti, ako se ne poraveči Ivanu Vošnjaku, da bi se poravnal s svojimi upniki, je krída neizogibna, in jako veliko vprašanje je, bo li prišla posojilnica do svojega denarja. Ravno tako lahkomišljeno je dr.

Kadar gorè potujejo...

Povest od sovraštva in ljubezni.

Spisal Karl Bienenstein.

(8. nadaljevanje.)

Težko je bilo Roziki pri srcu. Slutila je, kaj je vezalo očeta na Jožeta; in bala se je, da bi Joža govoril, ako bi ga ne vzela. Kaj naj bi napravila? Na eni strani otroška ljubezen, na drugi ljubezen do Tonita; veliko tajnih solz ji je to stalo. Ko bi zamogla vsaj s Tonitom govoriti, Ali ta je bil zanjo nedosegljiv. Gori k njemu ni mogla in pisemce poslati ni hotela, ker ni marala izdati svojo tajnost. Saj ni vedla, da je bila ta njena tajnost med mladino že davno znana.

Joža pa je čakal s hrepenenjem na odgovor. Da je lažje čakal, sedel je zdaj vsak dan v krčmi; tako je v pijanosti nekemu fantu celo stvar povedal.

„Kaj, ti hočeš Roziko?“ se je nasmejtal fant. „Ljubi prijatelj, pa si prepzono vstal.“ — „Kaj hočeš s tem reči?“ je vprašal Joža. — „Ali me ne razumeš? Prepzono si prišel, Rozika ima že drugega.“ — Ta novica je napravila Jožovo glavo malo jasnejo. Stisnil je pest, pogledal fanta ojstro ter vprašal: „Kdo pa bi bil ta drugi?“ — „Eden, na katerega niti ne misliš. Kaj pra-

viš?“ — Joža je premišljal, ali pravega imena ni našel. Postal je razburjen in zaklaval končno: „Povej vendar; ali menda tudi ti ni nič ne več.“ — „O pač, kaj praviš, ako ti povem, da je to Požurnikov Toni?“ — Joža je skočil po konci in postal v hipu trezen: „To ne bode šlo, v vso večnost ne!“ — „Bo šlo, bo!“ je dejal fant. Ali Joža tega še vedno ni verjel. Šele ko mu je fant o nedeljskih sestankih zaljubljenih pravil, je bil Joža prepričan.

Ko je prihodnjo nedeljo prišel z Zagorjanom skupaj, vprašal ga je: „No, ali si z Roziko govoril?“ — Zagorjan mu je podell roko in rekel: „Kaj-ne, midva ostaneva dobra prijatelja, čeprav se ti ne bode dopadlo, kar ti moram povedati.“ — Trdno je stisnil Joža roko in dejal: „Nikdar ti ne bodem sovražnik. Da si za-me govoril, vem in ti verujem in da me tvoja Rozika ne mara, razumem. Prvič sem v njenih očeh le lump, drugič pa je Požurnikovo gospodarstvo lepše kot moja kočica.“ — Čudno je Zagorjan gledal. Niti odgovora ni našel. Potem je končno rekel: „Ti vendar ne bodeš rekel, da — Ali z jeklenim mirom je rekel Joža: „Rozika in Požurnikov Toni sta zaljubljeni par. To sem hotel reči.“ — „To ni res“, je zavpil Zagorjan. — „Pa je le res“, je zagotovil Joža. — „Sploh pa ne razumem, zakaj se jeziš? Tvoja hčerka je pametna in si misli, hiša je boljša nego kočica in vedno itak ne bodeš živel.

Potem je vse sovraštvo končano in sedela bo v gorkem gnezdu. — „Moja Rozika ne pride na Požurnikov dom. In ljubezen se mora takoj pomehati. Zato bodem že skrbel.“ — Zagorjan je kar divjal. Komaj ga je Joža pomiril in peljal v gostilno. Kajti hotel mu je še marsikaj povedati, da bi njegovo jezo še povečal. Hotel je pa, da bi se ta jeza proti Tonitu in ne toliko proti Roziki obrnila.

Ko je šel Zagorjan proti domu, bil je prepričan, da je šla Rozika Tonitu le na lim in da je hotel Toni s tem le njo in njenega očeta zasramovati. Vzel si je naprej, da poduči Roziko o tej grozni zmoti. Zvečer, ko se je precej mračilo in so se pričele svetiti prve zvezde nad Samskogoro, poklical je Zagorjan Roziko k sebi na klop pred hišo.

„Ti Rozika“, je rekel mirno, »vsedi se h meni; govoriti imam nekaj resnega s teboj.“ Deklica je obledela. Kaj neki je bilo? Ali je Joža res že grozil? Z bojazljivim srcem se je vsedla k očetu.

Le-ta je prišel: »Izvedel sem danes nekaj, kar me ni razveselilo. Ko bi ne imel dokazov, bi tega niti ne verjel. Kaj praviš, kaj je to?“ — Rozika ni mislila, da bi bila njena ljubezen izdana in rekla je mirno: »Ne vem!“ — „No, potem ti moram že sam povedati. Slišal sem, da imaš s Požurnikovim sinom ljubezen. Ali je to

V nedeljo 12.1. ob 3. uri shod v gostilni Marinič pri sv. Urbanu. Pridite vsi!

Mayer dal tudi Franju Rajsterju, bivšemu županu blagega (?) spomina na svojo roko 73.000 kron. Mi povdarjemo, da je to storil dr. Mayer vrlo lahko mišljeno, kajti kdor pasiva in aktiva (dolgove in premoženje) Franja Rajsterja natančno pozna (in te razmere morajo vendar domačemu advokatu znane biti), tako ogromnega posojila ne bo na lastno roko dovolil, marveč se bo s celim načelništvom in nadzorništvom temeljito posvetoval — v posebni seji — ter vprašal: „Ali smemo toliko dati?“ Čemu se pa voli nadzorništvu? To naj ostreje graje vredno samooblastno postopanje dr. Mayerja je napotilo ljudstvo, ki je svoj s krvavimi žultji zasluženi denar v posojilnico vložilo, da je začelo resno premišljevat, kaj pa ko bi Ivan Vošnjak in Franjo Rajster svojih posojil ne mogla posojilnici vrniti? Nevarnost je velika za naše vloge, dvignimo iz posojilnice, predno bi vtegnilo biti prepozno. Govorjeno, storjeno! In vseljstvo prihaja kakih 14 dni sem ob uradnih urah v posojilnico po vložen denar v takem številu, da je nastal za posojilnico „Run“ v popolnem pomenu besede. Žal, da je malo tako srečnih, ki bi dobili svoj denar. Prvi došli še, prejemale po 200 K., kdor pozneje pride, ne dobi več, in dr. Mayer z bledim obrazom naznanil čakajočim vlagateljem: „Zdaj pa ni več denarja“, dasiravno je posojilnica po svojih pravilih obvezana vsaki stranki takoj 200 kron izplačati. Ne morete si misliti nevoljo ljudstva, ki ne prejme vsaj 200 kr. in mora po dve, tri, in še več ur daljno pot zastoj storiti. Slišali smo že, da je drug drugega preklinjal, pa kako ljudstvo zdaj preklinja dr. Mayerja, s kakimi priimki ga obkłada, kaj takega še nismo dozdaj slišali. Nekateri vložijo prejetih 200 K. ali v nemški „Credit-Verein“ v Soštanju ali pa v novo ustanovljeno „Raiffeisenovko“ pri sv. Mhelu. Da bi se vzdigneni denar ne stekal v imenovana denarna zavoda, so si nekatere „kunšne“ glave izmislile izbornu konkurenco. Ustanovili so: „Obrtno hranilno in posojilno društvo Soštanj“. Pripomniti nam je da so to najudanejši pristaši Dr. Mayerja. In kedo so te finančne kapacitete? Načelnik je: Vinko Wokau trgovec v Soštanju, blagajničar je: Ivan Šmigovec klobučar, in tega namestnik: Ivan Zupanc gostilničar. No ali smemo vprašati in prositi za kakih 73.000 kr? To morajo biti sami Rothschildi? C. kr. zemljiščna knjiga čisto drugače govori. Gosp. načelnik nima — skoraj nič. G. blagajničar nima nič. G. namestnik ima manj — ko nič. Zdaj pa le po denarje!

Tako naši zanesljivi dopisniki. Bojimo se najhujšega in smilijo se nam vlagatelji, ki so v takih skrbeh. Ali — novega to ni nič! Prvaštvo je v vsakem oziru dogospodarilo in nedolžno, zapeljano ljudstvo plačuje račune za prvaške brezvestnosti.

Služaj v Soštanju nam je novi dokaz, da je prvaštvo vseh barv in strank velikanška nevarnost za ljudstvo.

res? — Rdečica je občila dekleta, kaj je stisnilo obraz v roke in tiho odgovorilo: »Ja«. — »Ja? Ja praviš?« je zaklical Zagorjan in prijel Roziko trdo za roko. »In na-me nisi mislila? Zagorjanova hči in Požurnikov fant, — ali ne veš, da ne moreta nikdar, dokler bude svet stal, skupaj priti?« Izpustil je Rozikino roko in rekel malo milejšo: »Ti si neumna deklica, ti si se pustila od fanta pregovoriti. To ti pač ni povedal, da te ima le za norca in te hoče še nesrečno napraviti.« »Ne, oče, tega noče. On me ima res rad, je Rozika odgovorila. Ali glasno jo je oče pretrgal: »Ne govori mi nič. Od tebe ne bodem izpoznal Požurnikovih ljudi. Ti hočejo le-to, kar nam je v škodo. Cela stvar je zdaj končana. Razumeš? K sreči je fant zdaj na planini. Dotlej smeš še na kor. Kadar zopet pride, se tudi to neha. Povej to učitelju.« Njegov glas je bil grozovit: »Ali ko bi zopet kaj slišal, potem bo huda. Kajti z nami in Požurnikovimi ni sporazumljenja. Preje gre Samskagora na potovanje. To sem ti hotel povedati in ravnaj se po tem.« — Brez da bi počakal odgovora, je vstal in šel v hišo. Zagorjanka je bila sedela pri odprtem oknu in poslušala pogovor. Čutila je veliko žalost, tako da je pozabila na svojo lastno bolešt. Materina ljubezen se je zbudila v nje, globoka in bolestna. »Kaj pa si imel z Roziko?« je vprašala moža. — »To ti nič mar! je

Politični pregled.

Denar dela . . . Pred nami leži nekaj števk, ki označijo velikanske dobičke velikih kapitalistov l. 1906. Fabrike tkanega blaga v Pottendorfu, Kleinmünchenu, Floridsdorfu, so napravile velikanske dobičke; tako so znašali dobički lastnikov (akcijonarjev) od 10 do 11½% dividende. Istotako so se zvišali profiti pri rudniških družbah. Rudniška družba v Mostu na Češkem je plačala 15% dividende, severno-češka 12½%. Največje dobičke pa so dosegli kapitalisti v železni industriji. Družba železne industrije v Pragi je plačala 42½% dividende, kar znači, da dobi vsak član te družbe za vsakih 100 K 42½ dobička. Alpine montanska družba plačuje 18% itd. To je posledica kartelov. Železo, ki ga potrebuje kmet, obrtnik, država, je tako drago, da je to naravnost neznosno. V tem oziru naj bi storili poslanci svojo dolžnost in postrigli požrešnemu kapitalizmu krepmpje . . .

Grof Radecky. 5. prosinca t. l. je bilo 50 let, odkar je zatisnil Jožef graf Radecky, c. k. avstrijski in ruski maršal svoje trudne oči. Po vsaj državi se obhaja ta dan slovesno. Kajti Radecky je bil eden najpomembnejših vojskovodij avstrijskih. V najresnejših urah je z železno pestjo obvaril državo pred nesrečo in sramoto. Rojen je bil 2. novembra 1766 v Trebnici na Češkem. Kot 18 letni mladenič je vstopil kot kadet v kirasirski regiment št. 2. V vojski s Turki l. 1788. se je že opetovano odlikoval, zlasti pri obleganju Berbirja in Belgrada. Leta 1794 in 1795 se je bojeval kot ritmajster ob Renu. Ko je pričela vojna l. 1799, bil je že poveljnik pijonirskega kora. V bojih proti Francozi se je večkrat pokazala njegova hrabrost. Leta 1829 je postal general kavalerije in poveljnik trdnjave O'umec. Leta 1831 pa, ko se je pričela nova vojna v Italiji, postal je tam zapovedujoči general. Leta dolgo je vzdrževal tam mir, dokler ni prineslo viharno leto 1848 novih bojev. Zdaj je dosegel Radecky največ lovorič, ko je premagal Italijane v krasnih bitkah pri Sv. Luciji in Novari. Odlikovan z najvišjimi častmi, kakor so jih dosegli le najznamenitejši vojskovodje, je stopil Radecky v 91. letu svoje starosti v pokoj in je kmalu potem umrl. Za njegovim pogrebom je korakal sam cesar Franc Jožef. . . . Jeklena narava, železna volja in nepremagljiva hrabrost so bile lastnosti Radeckega. In te lastnosti so mu pripomogle tudi do naslova „očeta svojih vojakov.“ 50 letnica smrti grofa Radecky je velepomembni dan v avstrijski zgodovini.

Dopisi.

Pučava. Vri naš „Štajerc“, poročati ti moram iz našega kraja nekaj vrstic. Ker še nas ni sneg zapadel, ter imamo v kljub temu še tudi lepo vreme, imam prilžnost si ogledati naše razmere. Pri nas je že nekaj starišev, kateri preskrbijo za otroke nemški poduk. Zakaj pa grejo otroci v nemško šolo? Ko grem po cesti iz Št. Lovrenca proti Puščavi, me sreča mnogo šolarjev, kateri grejo mimo Puščavske šole v Št. Lovrenčsko šolo. Vprašam jih, zakaj grejo v sosedno šolo; mi odgovorijo: Ker v Št. Lovrencu se nemško naučimo! Čast gre Št. Lovrenčkim

učiteljem; le tako naprej! To je potem razvidno, to lahko spozna vsak pameten človek. Zakaj pa plačujemo mi farani učitelje? Zato, da bi otroci v domači šoli se naučili potrebne nemščine. Pa več večjih posestnikov so hudi nasprotniki nemške šole, ako ravno sami znajo dobro nemški, ter svoje otroke lahko pošiljajo v mestne šole. Ubogim otrokom pa strahansko branijo nemškega uka. Koliko potem trpijo ubogi slov. fantje pri vojakah! Vojaška komanda je bila nemška vendar in še bo, ne bo slovenska, če se bi v ai nasprotniki nemške šole na glavo postavili.

Opazovalec.

Sv. Barbara v Halozah. Mislite si, g. urednik, delovanje našega župnika Voglina! Ni mu bilo dovolj, da je vzel g. Ogradiji vinski mošt in zrne, temuž tudi mesečno plačo, katero je imel kot duhovnik, povrh še mu je moral plačati 20. kron. Ali mi farani gotovo znamo, da posestvo v občini Gradiš je za kaplanov strošek zabilježeno. Sedaj že ima tožbo radi poračanja, ker je mislil da so ubogi viničarji tako neumni, da se ne bodo znali pritižiti. Ali je to krščansko delo za župnika? ali imajo sedanjega časa duhovniki, od škofa dano nalogo, ubogo ljudstvo na deželni kar iz kože derati? Ali ste pozabili na pregovor: s kako mero merite, s takoj se Vam bode odmerjalo? in: kadar je posoda polna gre čez? Dne 26/XII. 07 je imel prtljivkavec ali kaplan Rabuzelj iz prižnice na poslušalce govor, in je izrazil, da je sedaj čas, vse slabe časnike odstraniti, in je pri temu „Štajarca“ posebej omenil. On dobro zna, da njemu ravno „Štajerc“ največ preglavic dela, ali mi se njemu ne bodemo dali komandirati, ker je premahne postave.

Proč, proč še mi pober,

Ti črni srakoper!

Škodljiv si nam faranom

Z Rabuzekom kaplanom!

Vsevedež.

Lastniki gozdov, pozor!

Kmet je še vedno premalo prebrisan, kajti vsak dan se vidi zopet lopove, ki ga opeharijo za njegovo lastnino. Lastniki gozdov, pazite na zaklade, ki jih imate v vašem drevju!

Iz okraja Brezno (Fresen) se nam piše v tem oziru:

Pred okroglo 2 letoma so prišli kranjski lesni trgovci v našo pokrajino. Šli so k 70 letnemu bolehnemu posestniku, ki je bil lastnik čez 200 johov. V gostilni nekega sorodnika se je pošteno pilo ter prodalo posestvo z vsem (konji, voli, krave, svinje, krmo, orodje) za 18.000. Krčmarica, brez katere bi se ta „kšeft“ ne naredil, je dobila zato pitano prase. Samoumevno je mislil posestnik, da je prodal posestvo za 18.000 goldinarjev, kajti toliko so mu že drugi ljudje ponudili. Ali dobil je pogodbo za 18.000 kron. Po lastni izpovedi kupcev je bil celotni inventar 7000 kron vreden. Za posestvo čez 200 oralov bi dobil kmet torej le 11.000 kron!!! Kupci so gozd posekali ter vzeli na zemljo hipoteko za 20.000 kron!!!

To je en slučaj! Ogledjmo si drugega. Isti kupci so se obrnili do nekega pijančevanju udanega kmsta, ki je bil vesled pijančevanja popolnoma nezmožen za delo. Kupili so od njega 2000 metrov (Fastmeter) lesa za grozno nizko

ne bojim. Hujše kakor že je, ne more postati. Dolgo sem gledala, kako nas dela tvoje grešno sovraštvo vse nesrečne. Zdaj pa, ko se gre za srečo otroka, ne ostanem mirna. Nočem, da bi me Rozika še v grobu proklinjala, češ: moja mati me je izdala. Predno napraviš Roziko nesrečno, moraš šele z mano stvar končati.« — »To bude že šlo.« — »Dokler bodem mogla govoriti, ne, Zagorjan«, mu je grozila. »Ne pozabi, da vem, da nisi bil v oni noči doma, ko se je Požurniku telico ustrelilo.« — Na te besede je postal Zagorjan bled kot zid. V prvem hipu je hotel na ženo skočiti in jo umoriti. Ali potem se je hripavo, nenaravno zakrohotal in je zapustil kuhinjo. Zagorjanka pa je padla na stol in pritisnila suhe roki na nemirno srce. Ni vedla, je-li dosegla zmage, ali bila je zadovoljna, ker je prvič kot mati za svojega otroka govorila. — Rozika pa je sedela z zaprtimi očmi in roke v naročju. Vroče ji je postalo v očeh in strašno je zajokala.

Tiho so šumeli gozdovi skozi noč. Od neke se je čulo šepetanje potokov. Nakrat pa je od daleč zagromelo: od Samskagore se je zopet ko skalovja odtrgal in šel v dolino. Rozika je pogledala s solznimi očmi proti gori in si mislila: Ali »bode šla Samskagora na potovanje?« . . .

(Naprej prihodnjic.)

ceno ter kratki termin. Posestnik ni imel niti pojma, kaj in koliko je „fasmeter“ in ni mogel les v določenem terminu oddati. Kupci so ga valed tega za avoto 40.000 kron težili!!! „Prđani les je znašal 22.000 kron...“

Tako se godi s kmetom, ki se pusti opehariti! Zanimivo je tudi, da je bila pogodba pri prvi kupčiji pri prvaškemu notarju, pogodba pri drugemu slučaju pa pri prvaškem doktorju Rozina uresničena.

Kmetje! Kadar delate kupčije, obrnite se do strokovnjakov, do ljudi, ki razumejo zadevo! Ne delajte kupčij v krčmi! Tako se bode obrnili sleparije gotovih lopovov, ki špekulirajo edino na nevednost ljudstva.

Huda zima brije!

Imejte tedaj usmiljenje z živali, ki trpijo neme!

Skrbite, da bodo hlevi dovolj topli, da se živino pokrije, da dobi perutnina potrebne hrane, da se od strani hudobne mladine pički ne zasledujejo in da dobi naša dobrotnica ptica hrane.

Pomagajte živali,

kajti ona čuti kakor mi!

Novice.

Shod v Leskovcu. Preteklo nedeljo se je izvršil shod naše stranke v Leskovcu v Halozah. Veliki prostori gostilne Vindš-Blodnik so bili do zadnjega kotička natlačeno polni. Ko se je zborovanje v imenu vodstva „Stajerčeve“ stranke otvorilo, bil je g. občinski predstojnik Kmetec predsednikom izvoljen. V krepkih besedah je ta shod pozdravil ter podelil besedo uradniku g. Linhartu. Govornik je v čez eno uro trajajočem govoru razjasnil politični položaj posebno z ozirom na sprejeto avstro-ogrsko nagodbo. Označil je oestro izdajstvo prvaških poslancev in ključ ogorčenja iz vrst zborovalcev so dokazali, da obsojajo vsi volilci nastopanje poslancev. Živo odobravanje je sledilo zanimivemu govoru. Govorili so še razni posestniki, nakar se je zaključilo shod, ki se je izvršil brez vsakega nerada. Leskovski tarani so dokazali, da so še vedno in bodo ostali napredni. Čast tej vrli haložanski fari!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Napredna zmaga. 30. dec. so se vršile občinske volitve v Laškemtrgu. Naiprotniki se niti pokazali niso. Ednoglasno so torej naprednjaki zmagali. Izvoljeni so bili gg.: A. Weber, J. Drolz, dr. E. Schwab, dr. A. Mravlj, O. Witalm, R. Valentinitich, R. Herrmann, B. Falta, G. Kothauer, H. Wagner, G. Benedek, M. Koschier; nadomestniki pa A. Standegger, K. Benedek, N. Kroth, F. Rauniker, M. Hötzl, F. Kokol. Živeli naprednjaki!

Očetje minoriti, ali spite? Prijatelj nam piše: V torek, 7. t. m. ob 6. uri sem prišel v minoritsko cerkev v Ptuj. Bilo je precej ljudstva, ki je z mano vred čakalo na sv. mašo. Ali do 7. ure ni bilo nobenega minorita v cerkev, — „očetje“ so spančkali in sanjali sladko, kajti ni bilo ravno nobene maše plačane. To so čudne klošterske šeg. Hm, hm...

Rabuzove burke. Rečite, kar hočete: kaplan Rabuzek mora biti — bolan. Toliko kozlov je že ustrelil, toliko neumnosti napravil, toliko pohujšanja dal in tolikokrat že občutil oestro krtačo „Stajerčev“. — pa še ne miruje. Komaj je priromal v sv. Barbaro v Halozah in že je pričel nadaljevati svoje čudovito življenje. Ko se je peljal s pošto, popraševal je takoj, katere učiteljice v sv. Barbari nastavljene. Mogoče je mislil svoj neprecenljivi ljubki obrazek tamkaj predstaviti. Ali žalibože, haložka dekleta so, kar se njegove osebe tiče, jako izbirljna. Tudi menja Rabuzek vedno svoje nazore kakor kameleon. Ko je prišel v šolo v 5. razred, se je učitelju Kosiju nemško predstavil. Drugi dan pa je dobil od pošte recepis in ga je zahteval takoj v slovenskem jeziku. V spovednici se obnaša tako, kakor birci pri dražbi. Vse grehe, ki se mu jih pove, ponavlja glaano, kakor n. pr.: „Kaj, pijani ste bili? Sovrašstvo imate, v prepiru živite“ itd., — in take besede kaplana se sliši po 15 korakov daleč v cerkvi. Dne 14. decembra je šel

Rabuzo neko osebo v Brezovici sprevidati. Bil je pa tako vohrav, da je pred oltarjem štolo izgubil; opazil je pa to šele v omenjeni hiši, kjer bi štolo potreboval, pa jo ni imel. Lepo je to za katoliškega duhovnika, kaj? V spovednici pa razgrajta Rabuzek in klofuta ljudi z brevirjem ter molitvenikom. Ni čuda, da mu je nepovabljeni gost brevir — odnesel. Menda si misli Rabuzek s tem haložanska dekleta pridobiti? Pa se brdiko moti. Prebivalci fare sv. Barbare vprašajo knezoškofa: Ali je to zahvala za lepi sprejem, ki smo ga knezu in škofu ob kanonični vizitaciji priredili, da se nas „osrečuje“ s tem palčkem Rabuzom? Ali vsaka stvar konča enkrat in zdi se nam, da bode končalo tudi Rabuzovo ropotanje...

Iz sv. Urbana pri Ptujju je odšel prvaški kaplan Podplatnik. Prestavljen je na Hajdin pri Ptujju. Kar je ta kaplan v sv. Urbanu zadnje čase počenjal, to presega že vse meje. Molčali smo, ker smo vedeli, da jo bode kmalu odkuril. Za zdaj čestitamo faranom v sv. Urbanu, da so se znebili tega kujskajčevca črnega tička. Povemo pa Podplatniku že danes, da v Hajdinu niso tla za farško gonjo. Ako ne bode izvrševal svoj duhovniški posel, potem upamo, da mu bode tamošnji žalibog bolani župnik resnico povedal. Na vsak način pa imamo krtačo za Podplatnika. Fant, nučaj pamet!

Sultan Roš — adijo! Trboveljska občina je rešena hude more, ki jo je tlačila leta sem. Dne 4. prosinca so bile volitve za župana ter občinske svetnike. Izvoljen je bil za župana okrajni šolski nadzornik g. Gustav Vodušek. Za županovega namestnika je bil izvoljen g. Johan Krammer, v občinski svet pa gg.: F. Dežman, Jos. Goropevšek, R. Tenschert, F. Krassnigg, R. Diernayer in F. Sušnik. Očka Roš so torej popolnoma pogoreli. Boj ki smo ga pejali naprednjaki proti temu „paverskemu gospodu“, je končal z našo zmago. Trboveljci so dokazali, da smo imeli z našimi napadi na tega človeka prav. Celo njegova „narodna stranka“ je pustila Roša na cedilu, ker je bilo menda celjske gospode aram, da bi se potegovali za korumpirano, blatno „vlado“ Roševo. Očka Roš so torej pogoreli! Do prihodnjih volitev ostanejo še poslanci, ali potem jim bode pač tudi tam odklenalo. Sic transit gloria mundi! Nikdo ne bode več klobučka pred „g'apudom purgermajstrom“ Rošom snel, kajti telebnil je iz županskega stolca. Torej, adijo, Roš! Županom je izvoljen zdaj g. Vodušek. Mi priznamo, da je to mož na svojem mestu. G. Vodušek je inteligent in brezstrankarski ter pravični človek. Cela občina ga spoštuje. Upajmo, da bode to spoštovanje tudi obdržal, čeprav ga čakajo težke naloge. Kajti prevzel je dedščino po Rošu. Roš pa je občino zanemaril, Roš je uvedel korupcijo najhujše vrste, Roš je razbil zaupanje ljudstva do pravice in postave, Roš je uničil zaupanje do uradnega brezstrankarstva, Roš je posredno raznih ubojev in zločinov kriv, Roš je napravil razmere, kakor so mogoče le v turškem pašalik. Vse to mora zdaj g. Vodušek popraviti. Ljudstvu mora dati zaupanje do pravičnosti občinskega vodstva nazaj. Treba je pomiriti obrtnike in delavce. Treba je vzeti pasji bič in pognati pijanega, zločinskega Uršiča k vragu. Treba je ljudem zagotoviti, da se ne boče več uradno lagalo in uradne tajnosti med pijanimi gosti izdajalo. Vse to in še veliko več je treba. Zaupljivo se obračamo do g. Vodušeka in upamo, da bode skušal red narediti. Za danes toliko. Pokazali pa bodemo javnosti se večkrat rane, ki jih je prizadel zdaj propali Roš s svojo korupcijo trboveljski občini.

Črešnjevski fajmošter, famozni Sušnik, o katerem smo že opetovano pisarili, je nagovarjal kmetico Marijo Vauhnik, naj se zavzema za klerikalnega kandidata Piška. Ker pa je mož te kmetice vrli naprednjak, morala je žena — slepariti. Napisala je po svoji hčerki na listek ime „Pišek“, brez da bi Vauhnik, ki ne zna čitati, to vedel. Zato je bila pred mariborsko sodnijo na 50 K globe obsojena. S takimi volilnimi sleparijami je bil Pišek izvoljen. In župnik Sušnik je kriv, da je kmetica obsojena. Prišla bode tudi za Sušnika prava urala Le potrpimo.

Obsojeni prvaki. Mlinarski posestnik Peter Majdič je bil obsojen na 80 K globe, ker je v nekem prizivu uradnike žalil. Plačati mora tudi vse troške. — Soštanjski prvaški vodja dr.

Meyer je bil obsojen na 20 K globe, ker je žalil nekega kondukterja. — Prvaški učitelj O. Slemenšek je opsoval železniške uslužbenice in bil zato obsojen na 30 K globe. Ja, ja, — postava velja tudi za prvake.

Okrajni zastop marenberski je sprejel predlog posl. Eber in tovarišev, v katerem zahteva v prvi vrsti določitev primerne tarife za račune živinozdravnikov. Prebivalstvo ne more plačevati 10, 20, 30 kron za obisk živinozdravnika in bi bila torej primerna tarifa res opravljena. Nadalje je zahteval okrajni zastop od deželnega odbora, da takoj odstrani živinozdravnika Thannhoferja, kateremu se je pri obravnavi v Mariboru toliko svinjarij dokazalo. Upamo, da bode deželni odbor te opravilne želje vpošteval. Kmetje, somišljeniki! Ne pustite se dopasti takega živinozdravnika, kakor je ta židovski Thannhofer! Pri vas je moč!

Tečaj za kletsko gospodarstvo se vrši tudi to leto na sadjerejski in vinogradniški šoli v Mariboru začetkom februarja (glej inserat!) Močni obisk, ki ga je pokazal ta tečaj lansko leto ter zanimanje udeležencev pri predavanjih, sta dokaz, da se je s tem ugodilo praktični potrebi. Res je poduk naših vinogradnikov potreben. Žetev grozda in dobava mošta, postajanje vina ter pojavi, ki vplivajo na vino se dostikrat podceni. Koliko dobrih vin se ne razvije na zaželjeni način, dobi napake ali postane bolanih, ker primanjkuje strokovnega ravnanja. Kolikokrat se vino lahko pred boleznijo reši, ako se izpozna vplive, ki povzročijo uničenje. Koliko posestnikov se bode izognilo po novi postavi določenim kaznim, ako izpoznajo bistvo vse zadeve. O vseh teh vprašanjih se bode podučevalo na temu tečaju. Tečaj za kletsko gospodarstvo je torej času primerna ter kmetu potrebna uredba.

Uradni dnevi okrajnega glavarstva l. 1908 so: v Celju vsaka sreda in sobota razven praznikov od 9. do 11. ure. Na Vranskem: 7. febr., 6. aprila, 11. junija, 4. sept., 3. nov. od 10. do 12. ure. Šmarje: 20. jan., 10. marca, 17. aprila, 12. maja, 10. julija, 11. sept. 16. okt., 18. dec. od 9. ure naprej. Trbovlje: 16. jan., 21. febr., 26. marca, 27. aprila, 5. junija, 4. avg. 5. okt. in 20. nov. od 9. do 12. ure.

40-letno delo. Cimperman Franc Pelko je bil decembra 1907 že 40 let v službi deželnega zdravilišča v Rogški Slatini. Deželni odbor mu je podelil valed tega častno darilo 200 K, katero se mu je po ravnatelju in navzočnosti uradnikov ter poslov podelilo. Čestitamo zvestemu možu!

Požar. V noči od 30. na 31. dec. je nastal pri posestniku Pogorevcu v Sp. Pulskavi požar. Ogenj je vpepelil gospodarska poslopja, več svinj, vso perutnino, orodje, krmo itd. Požarni brambi se je posrečilo, da reši hlev in hišo. Posestnik je bil pri delu težko ranjen. Baje je hudobna roka zažgala!

Vlomili so l. l. m. pri krčmarju Jós. Leyrer v Mariboru. Tat je ukradel več stvari.

Tatvina. Znana Vučina na Bregu pri Ptujju je ukradla krčmarju Savecu iz Ankensteina hranilno knjigo z 4000 K. Babura je bila šele pred kratkem zaradi tatvine obtožena, ali valed pomankanja dokazov oproščena. Upamo, da naredi sodnja to srako zdaj neškodljivo.

Iz Koroškega.

Poslanec Grafenauer psuje koroško domovino. „Allg. Bauernzeitung“ piše: — Ko se je pri zadnjih državnozbornih volitvah nekega slovensko-klerikalnega duhovnika vprašalo, koga bode njegova stranka v okraju Pliberger-Borovlje za kandidata postavila, izrazil se je le-ta: „Prišli bodemo zopet s starim kanonom Grafenauerjem“. Lastni pristaši smatrajo torej Grafenauerja za zastarelo orodje, s katerim se lahko strelja, kadar ni treba zadeti, temveč le grometi. Pri zadnjih državnih volitvah je bil Grafenauer na splošno začudenje izvoljen. Vedelo se je naprej, da bode ta poslanec od milosti farovžev v državni zbornici tako plesal, kakor mu bode njegovi duhovniški gospodarji žvižgali. Dolgo ni vedel, kateri stranki prav za prav pripada, dokler ga niso poslali duhovniški politiki v vrste klerikalnih Jugoslovanov. Od teh zadnjih se je pustil zapeljati, da je grdo svojo lastno domovino v zbornici napadel, namesto da bi stal ob strani drugih koroških poslancev. Prvič se je zgodilo,

V nedeljo, 19.1. ob 3. uri shod v gostilni Gollob v Vurmburgu. Pridite vsi!

da si predrzne poslanec iz Koroške svojo lastno domovino lepo Koroško, osramotiti. Ko bi bilo resnično, kar je Grafenauer govoril, potem bi vladala nasilje in brezpravnost v deželi. V svojem govoru z dne 10. nov. 1907 je dejal Grafenauer: „Na Koroškem vporabljajo postavle le še orožniki in državni pravdniki.“ — Ali ni mož obžalovati, da sploh še na Koroškem izhaja? Nove planinske železnice, za katere ništa Grafenauer in njegova stranka ničesar, naprednjaki pa vse storili, so odprle pot, po kateri se naravne zaklade dežele lahko dvigne, vodne moči vporablja, industrijo razvija, — da ne bode v bogim deželjanom in zlasti Grafenauerjevem narodu pripadajočim ljudem več treba, izseljevati se v Ameriko. Upanje imamo zdaj, da pripelje tok tujcev tudi v naše kraje. Ali misli Grafenauer, da je tem uspehom, ki so koristni za Nemce in Slovence, pripomogel, ko je omadeževal koroško domovino? Grafenauer je zahrbtno noštene in zaslužene može napadal. Čudil se je, da so bili župan Ehrlich Dreyhorst, Orasch in Fischer pri povodnji leta 1903 odklikovani od cesarja. Nikdar se ni upal Grafenauer tako nastopati, niti doma, niti v deželnem zboru koroškem. Šele v državni zbornici, v krogu kranjsko-hrvaških poslancev, ki se niso nikdar brigali, kadar so naši slovenski Koroški veled ognja, povodnji ali toče trpeli, je imel Grafenauer žalostni pogum, napadati najboljše može. Ko bi se podpore na mesto od županov in glavarstev po fajmoštrih razdelile, bi bil Grafenauer z vsem zadovoljen. Gnusno je nastopal Grafenauer proti županu Dreyhorstu, ki je v celi deželi spoštovan. Za to ravnanje Grafenauerja ima vsak dostojen človek na Koroškem le en — „pfuj!“ Grafenauer zavida tem možem cesarsko odklikovanje. Obrekovanje in laž ne nadomestita zaslug. Kar je dejal Grafenauer o rabi slovenščine v uradih je neresnično. Uradovanje v nemščini je najbolj ednostavno in najceneje. Koroški Slovenci so izjavili že opetovano, da ne razumejo novo umetno slovenščino, ki se razlikuje od ljudske slovenščine. Sami Slovenci zahtevajo nemške spise. Tudi je Grafenauer šolo napadel. Vendar pa potrebuje in zahteva slovensko prebivalstvo nemški šolski poduk. Slovenci na Koroškem so s svojimi zemeljskimi plodovi odvisni od nemških kupcev. Zato so tudi Nemcem prijazni. Tudi slov. duhovniki so se nemščine učili in tudi Grafenauer bi ne postal poslanec brez nemščine. Ako s koroškimi razmerami privandranji Kranjci niso zadovoljni, pa naj grejo, od koder so prišli. Ti ljudje so na Koroškem vedno le nemir delali.“

Posl. Nagele proti Grafenauerju. Kakor že povedano, je pljuval orglar Grafenauer v državni zbornici vsled komande prvaških farjev na svojo koroško domovino. Sleherni Korošec, naj si bode te ali one narodnosti, mora biti ogorčen vsled tega postopanja. Le nahujskani človek more tako globoko padeti, da pljuje v svojo lastno skledo! Napredni poslanec Nagele je orglarja Grafenauerja tudi takoj za ušesa prijel in mu vrzel resnico v obraz. G. Nagele je rekel: „V imenu svojem in svojih koroških somišljenikov popravim Grafenauerjev govor tako-le: 1. Večidel Grafenauerjevega govora je le psovanje naše domovine. Da bi odgovarjal na psovko „pašovsko deželo“, stoji pod mojo čast in pod čast dežele. To je le divja besnost nezadovoljnega političnega štreberja. 2. Neresnično je, da smatrajo Nemci slovenske Korošce za manjvredne. Nasprotno smo ponosni, da se čutijo koroški Slovenci kot Korošci z nami gospodarsko in kulturno edini. Manjvredno je le postopanje Grafenauerja in njegovih duhovniških hujškalcev, ki skušajo slovenski del koroškega prebivalstva nahujskati in deželno edinost razbiti. — 3. Pribijem, da se razlikuje koroška ljudska slovenščina popolnoma od pisne nove slovenščine in da ljudje to zadnjo ne razumejo. Hvala Bogu razumejo vsi Korošci nemški jezik ter ga celo zelo radi rabijo. — 4. Brezstrankarstvo uradovanja je zaklad, kateremu imamo na Koroškem zahvaliti narodni mir, katerega razbiti je politični poklic Grafenauerja. — 5. Pribijem, da odgovarjajo sedanje šolske razmere na Koroškem željam slovenskega prebivalstva; to prebivalstvo zahteva, da se deca v ljudski šoli nemščine popolnoma priučijo. — 6. Končno pa pribijem, da smatramo za najvažnejšo deželno nalogo, da se vzdrži obstoječe sporazumljenje med nemškim in slovenskim kmetiskim prebivalstvom. Naša dolžnost je, da nasprotujemo z vsemi močmi Grafenauerju, ki hoče naše slovenske deželjane od Koroške odtrgati in jih z drugimi Jugoslovani združiti.“ — Tako je odgovoril naprednjak Nagele orglarju. In zadel je pravo! Kajti edini cilj vsega prvaštva je, da se razbije ljudska edinost, da vlada hujskanje, da se razcepi Koroška in združi s Hrvati, Srbi, Cigani. Naravno deželno izdajstvo je, kar počenjajo ti prvaški hujškači.

Iz Borovelj se nam še poroča: L. 1891 smo ustanovili tukaj zadrugo „Unterrossentaler Spar- und Vorschussverein“, ki ima zdaj 600 članov in denarnega prometa za 10 milijonov za seboj. Za rezervni sklad te izvrstne zadruge se je položilo 38.000 K, za podpore pa letno 18.000 K. Prvaški obrekovalci so pričeli zdaj to zadrugo, ki je pravi blagor za ljudstvo, napadati. Lsžjo v svojem „Š-Miru“ ter v „Laži-Korošcu“ podlo, da bi omajali zaupanje ljudstva. Kaj je na teh lažeh? N.česar! L. 1906 je imela zadruga 1 milijon kron premoženja, letos pa še več. Lopove iz prvaškega tabora bode treba pred sodnijo privleči, da se jim da priliko, dokazati svoje laži! Boroveljska zadruga stoji trdno in tudi prvaško lopovstvo jo ne bode uničilo!

Mi gremo naprej! Pri občinskih volitvah v Vrbi na jezeru so zmagali v vseh 3 razredih naprednjaki. Izvoljeni so bili gg.: M. Bergiuz, dr. G. Ergatler, A. Morak, E. Ubing, F. Mayr, J. Jasser, V. Kointsch, P. Weisz, A. Wrann, A. Katschnigg, K. Mösslacher in J. Treiber, Živeli napredni volilci!

Obsojeni klerikalec. Proti odgovornemu uredniku klerikalnih koroških listov Johanu Smolinger so bile vložene 3 tožbe zaradi žaljenja časti. Klerikalni listi obrekujejo ravno vse, kar ni črno. Smolinger je bil obsojen na 200 K globe odnošno 20 dni zopora ter na plačilo stroškov. Seveda, prave povzročitelje lažj, politikujoče farške peteline se ne dobi. Ti „junaki“ se skrivajo za „štromanom“. Fej čez lažnike!

Iz Brda pri Sv. Mohorju čujemo o napadih, ki se jih privoščijo neki lažavni dopisun črnega „Š Mira“. Resni ljudje se sicer ne jezijo čez napade farške cunje, ki jo danes sleherni postojnjak zaničuje. Ali ožgostiti treba delovanje tamošnega župniškega provizorja Trepala, ki hujška in le hujška, namesto da bi svoj duhovniški posel izvršil. Ta mož, ki se pusti imenovati „duhovnik“ kupiči žaljenje na žaljenje in je res čudno, da se farani pustijo to tako dolgo dopasti. Mož ki bi moral biti „božji namestnik“ hujška otroke proti lastnemu svivolasemu poštenemu očetu. Poštene može imenuje ta „duhovnik“, „bika“ ter jim ponuja klofute. Naravno, da ima vsled svoje surovosti veliko s sednjajo opraviti. Lani že je stal pred sodnijo, ker je žalil naprednega poslanca dr. Waldnerja. Mislite, da je potem pametnejši postal? Nasprotno: psoval in bljuval je naprej, dokler ga ni sodnija drugič za ušesa prijela. Zdaj je bil „duhovnik“ Trepal na en mesec ječe obsojen. Ali ni to sramota? Ali ne čuti cerkvena oblast, da škoduje tako divjanje po „Š-Miru“ nahujskanih popov veri? Ali se bode res čakalo, da poprime ljudstvo samo metljo ter pomeče vse te farške smeti iz lepe Koroške? . . .

Vlom v cerkev. 26. dec. so vlomili tatovi v cerkev v Kapeli v Rožni dolini ter pokradli nekaj denarja.

Umrla je v Galiciji splošno priljubljena gospa Agnes Kogelnig, mati nadučitelja Marka ter nadučitelja Ferdinanda Kogelnig. N. p. v. m. l.

Ogenj. V Seidolahu pri Borovljah je pogorela hiša posestnika F. Gaggl. Nearečnež je zelo priden človek. Baje je neki zločinec zažgal.

Zopet požar. Noč po požaru pri Gagglu je pogorelo gospodarsko poslopje Maicherjeve gostilne. Tudi tukaj je zažgala hudobna roka. Ko je župnik v sosedni fari opazil ogenj, pretrgal je takoj polnočno mašo in prišel pridno pomagati. To je pravo krščanstvo! Vsa čast župniku! Baje zažiga neka brezvestna baba.

Vpeljali so straž. Upajmo, da dobi sodnija zločinko v svoje roke.

Po svetu.

Nesreče. V bližini Brestana je zmrznilo 9 oseb na enem dnevu. — Pri Castelmuschio poleg Roke se je potopila barka. Utonilo je 3 oseb.

Hranilnice in sedanja kriza obrestne mere.

Spisal H. W.

Sredi oktobra t. l. so se zgodile v združenih državah Amerike industrijske krize, katerih posledice so bile, da so tamošnje vele-banke postale nezmožne za plačilo ter so vsled pomanjkanja denarja dajale in zahtevale najvišje obresti. Na borzi v New Yorku je skočila obrestna mera zagotovi denarna enem dnevu na 120%. Posledica tega je bilo dejstvo, da je odtelal denar iz Evrope v Ameriko. Avstrijske državne banke so bile torej prisiljene, da povišajo svoje diskonte v novembru p. l. tako izdatno, kakor se to že desetletja ni opazilo. OI vsega tega je bila tudi Avstro-Ogrska prizadeta; kajti bančna rata avstro-ogrskje banke se je zvišala na 6%. To je vplivalo na vse druge bančne zavode, ki so istotako svoje obrestne mere zvišale.

Nevarnost je bila zdaj, da otekajo hranilne vloge od šparkas v banke; zato so skoraj vse šparkase obrestno mero za vlog; razmerno zvišale. Ali šparkase se ne morejo ozirati na vsako izmenjavo na denarnem trgu; zato je ostala njih obrestna mera vkljub temu še nižja nego pri bankah, katerih namen je, da dobijo za vsako ceno vložbe. Eline sredstvo, da preprečijo hranilnice iz tega sledeče izgube je bilo, da zvišajo obenem obrestno mero za posojila. Šparkase sicer niso zavodi, ki iščejo dobička, temveč le humaniterne uredbe, ali to je bilo le potrebno, da se njih razvitek ne onemogoči.

Previdni človek bode seveda svoj denar raje v regulativni šparkasi naložil, kakor pa v združnih in društvenih blagajnah ter bankah, čeprav se mu pri zadnjih 1/4 procenta več obljubi. Kajti pri šparkasah (katere se ne sme zamenjati z t. z. „posojilnicami“) prevzame jamstvo okraj ali občina in je dana torej popolna varnost.

Ali tudi široki sloji prebivalstva naj bi porabili dobičke, ki jim jih nudijo šparkase. Treba je podučeno nanje vplivati, kajti splošno koristno je delovanje šparkas. Koliko manjših svot se obdrži raje doma, kar je nespametno. „Mali štedilec“ ima razne dobičke, ako naloži svoje denarje v domači šparkasi. Oa je siguren, da je njegov denar dobro shranjen in dobi tudi obresti, ki se večinoma polletno kapitalu pripisejo. Ako pa pridrži svoje male prihranke doma, jih porabi lahko ob vsaki priliki. Končno se pa mora tudi omeniti, da porabijo uspešne šparkase svoje dobičke v dobrodelne in koristne namene v okraju ali občini in vsakdo, ki potrebuje kredita, ga dobi lahko proti malimi obrestmi.

Pospeševati dobre šparkase in to pri vsaki priliki je potrebno in koristno delo!

Književnost in umetnost.

Kmetško časopisje. List „Bauernbündler“, glasilo štajerskih naprednih kmetov, bode izhajal od novega leta naprej pod imenom „Landbote“ kot glasilo novo ustanovljene nemške agrarne stranke. Ta list „Landbote“ (Gradec, Hauptplatz 14) košta na leto 5 K 20 h in bode izhajal vsako nedeljo. Priporočamo ga onim, ki se naročavajo tudi na nemške liste.

Gospodarske.

Čiščenje vina. (Nadaljevanje in konec. *) Ker začne ta razkopina kmalu plesniti in gnjiliti, je ne smemo nikdar dolgo hraniti, ampak jo vsakokrat sproti napraviti iz suhe, trdne želatine. Posebno primerno je čiščenje z želatino pri vinih, ki so postela rjava, če smo jim prej dodali nekaj žveplaste (schwefelige) kisline. Žveplasta kislina zabranjujejo zarjavenje vin, a ne more vin, ki so že temna ali sluzasta, ozdraviti. Kalno vino moramo torej očistiti pri tem

*) Glej štev. 51, 1. 1907.

še z želetino. B. Čiščenje z beljakom. Z beljakom čistimo najbolj težka likerška vina. bela vina in rdeča, ki imajo mnogo čreslovine. Beljak daje z vinsko čreslovino enake spojine, kakor želatina. Za tako čiščenje se smejo rabiti beljaki le od svežih kurjih jajec; za en hl vina zadostujeta 2—3 beljaki, kakor je pač vino kalno. Da se beljak lahko enakomerno razdeli v vinu, ga moramo prej razpeniti; isto dosežemo tudi, če stisnemo beljak skozi kako platno. Beljak se potem zmeša z vinom, tako da nastane ena komerna, redka mešanica, ki jo prilijemo vinu. Potem pa moramo vse še enkrat dobro premešati, da se beljak lepo razdeli med vinom. D. Kako se določi množina čistila. Če hočemo vino uspešno čistiti, potem moramo, kakor sem že prej omenil, najprej s poskusom določiti množino sredstva. Množina se namreč ravna po tem, kako kalna so vina, koliko čreslovine imajo v sebi. Pri vinih, ki imajo malo čreslovine in ki so zaradi tega zelo kalna je nadalje dobro, da dodamo vinu nekaj tanina, da se napravi kolikor mogoče mnogo drožij, ki že same vino precej čistijo. Poskus, koliko čistila bomo rabili, se napravi na sledeči način: Vzame se 1 l vina in doda se mu prej opisane 1%, ne želatinske raztopine, ali tudi raztopine iz vizinega kleja. Množino raztopine določimo z mero, ki ima razdelitev po kubičnih centimetrom razpojine rabimo, da se očisti 1 l vina, toliko gramov želatine ali vizinega kleja rabimo, da očistimo 1 hl vina. II. Precejanje ali filtriranje v našem kletarstvu se je v zadnjem času precej hitro vdomačilo in zelo hitro razširilo. Potreba da se kalna in vsled tega neokusna vina hitro očistijo in naredijo pripravna za prodajo in sicer v velikih množinah, je privedla industrijo, da je izdelala take aparate, ki jih ima in rabi že dolgo kemična veleindustrija. Sake, ki se rabijo v kletarstvu, lahko delimo v več skupin: 1. Skupina a. Precejavci ali saki iz sukna, pri katerih se razdeli vino na veliko ploskev; sem spada holandski precejavec a prosto visečimi vrečami, oni, pri katerem vise vreče v ocedini in Cerovčev brzi precejavec v Bruku ob Muri. Da so platna in sukna bolj gosta, zato jih namažejo ali vizinim klejem ali pa z želatino. Pri precejanju s holandskim precejavcem pa pride vino preveč v dotiko z zrakom in zato postanejo taka vina lahko zopet kalna. 2. Skupina b. Stroji s precejalnimi stiskalnimi. Sem spadajo: precejavec z okvirjem, Simonetovi stroji, Ezingerjev precejavec in Seitzova precejalna stiskalnica z azbestom. Pri teh strojih imamo ali sukno ali pa fina rešeta iz žice, med katere se pred precejanjem vtisne kaka luknjičasta snov, n. pr. azbest ali pa prst za čiščenje. Skozi to lego mora potem iti vino, ki se čisti. Ker vinske kisline razjedajo kovinske dele stroja, so večkrat pri teh strojih narejeni notranji deli iz lesa. Imeli smo priložnost, da smo poskušali zelo solidno konstruirano precejalno stiskalnico z azbestom, ki jo je naredil Seitz. Delala je izvrstno; žal je samo, da nima vrednosti za kako manjšo klet, ker je zaradi kovinskih sestavin zelo draga. Pri Seitzovi precejalni stiskalnici se rabi čist, opran azbest za filtriranje; tudi te mase ni treba prati, ker se samo enkrat rabi. 3. Skupina v. V tej imamo precejavce z precejavno snovjo. Vino mora namreč, da se očisti, iti skozi luknjičasto tvarino. Takaj razločujemo bobenčaste in cilindrate precejavce; pri prvih je ploskev, skozi katero mora iti vino, ravna, pri drugih pa jo tvori plašč cilindra. Takih precejavcev se sedaj največ rabi. Cylinderski precejavci so: Siegelov Viktorija, Haagov iz Stuttgarta, Lieberichov Viktorija (Neustadt am Haardt), Seitzov. Izmed bobenčastih ali ravnih lahko omenimo sledeče: Stockheimov, Frommejev, Hüpfarjev, Krausov, Bartelov in leseni precejavec Frickov (Landau, Rheinpfalz). Pri teh aparatih se napravi med dvema rešetoma iz kovine ali tudi lesa snov, skozi katero se vino stisane. Ta snov obstoji navadno iz celuloze, ali pa je mešanica iz bombazevine in azbesta, Pritisk, ki je potreben za to, se dobi navadno s sesalnico ali pa na ta način, da se vino višje postavi. Tak precejavci opravijo zelo mnogo in služijo za to, da se vinom, ki niso popolnoma čista (ki so „zaprášena“), da luč in prosojnost. Kakor so pokazale izkušnje, se pri cilindrih precejavcih, posebno če se precejajo vina, ki imajo mnogo ogljenčeve kisline,

večkrat predre snov, ki filtrira; nasprotno pa opravijo taki precejavci več, ker imajo večjo površino. Zato je potrebno, da se ogljenčeva kislina odpravi, da ne pride ona ali zrak v precejavca, ki ga raztrga. Za filtriranje sadnega vina je zelo primeren precejavec Frickov; narejen je iz lesa, torej stane malo, vrhu tega pa mnogo opravi. Z dobrim uspehom smo ga že poskusili v našem kletarstvu. Še na nekaj moramo opozoriti pri precejanju, kar se večkrat zanemari in kar je vzrok, da imajo včasih vina tako čuden okus po precejanju. To pa pride od tega, če nismo sukna, celuloze ali azbesta prej dobro osušili, posebno če vzamemo nove snovi. Neobhodno pa je potrebno, da se ta snov prej večkrat vloži v toplo vodo in da se potem voda z malo stiskalnice iz nje iztisne. To delo se mora ponavljati tako dolgo, da je iztisnjena voda popolnoma brez vsakega okusa. Ravno tako se mora ravnanje z novimi prti, ki jih hočemo rabiti za precejanje vina. Dr. E. Hotter.

Listnica uredništva in upravnika.

Umetna gnolja: Pribodnjič! Prepozno prišlo! Rog. Slatina: Pomanjkuje prostora, prihodnjič zanesljivo. Hvala za čestitko! — Sv. Duh: Kje, ali v cerkvi ali zunaj cerkve, Vas je župnik tako psoval? Pišite! — Celovce: Hvala! Mislim, da je tako prav. Materijal sledi nazaj! Pozdravi! — Sv. Peter medv. selo: Presebeno! Ni vredno, da bi se list za take fantalne porabljal! — Več dopisov: Pribodnjič po možnosti. Prosimo, ne pošiljate osebne malenkostne reči. Mi nimamo prostora, da bi popisovali spodnjo kikklo vsake farovške kuharice. Nadalje naj se ne naslovi pisma na osebe našega uredništva. Tudi naj se popiše papir le na eni strani.

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. decembra: 39, 22, 63, 81, 18.
 Trst, dne 4. januarja: 44, 38, 11, 74, 70.

Promet razpošiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomisliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravočasno ugodno. Marsikatrgo blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladiščnih registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavske moči je v tej zalogi potrebno. Razpošiljalna hiša Hanns Konrad vslužuje zdaj 200 oseb; o njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega kolektarja, katerega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštnine prosto. Za postno kuhinjo. V novejšem času se rabi kokosove orehe pri pripravi rib in močnatih jedi. V to je „Ceres-jedilno mast“ edino najboljša, ker se izprasa v Ustju v lastnem zavodu iz svežih, na soncu posušenih kokosovih orehov in je obvarovana pred vsako živalsko maslo. Priporočamo vsem prijateljem postnih jedil fino „Ceres-jedilno mast“. Kroti s „Ceres-jedilno mast“ so imenito okusni in najlažje prebavljivi. Dviganje živino: je nemogoče brez krme, ki ima dovolj živeža. Da se lako pridobi, treba je gojiti travnike in pašne ter polja za krmo in plodove. Gnojenje s samim hlevskim gnojem in gnojico ne zadostuje, ker jima primanjkuje fosforjeve kisline; morata se mešati z Tomaževo moko. V mnogih slučajih se pa poleg Tomaževe moke tudi kajnit gnoji, kar je priporočljivo zlasti pri slabem hlevskem gnojenju.



Stoj!
 ali ne držite tudi
Ceres-jedilno mast
 (iz kokosovih orehov)
 za najboljšo stvar? To ni samo naj-
 nejša in najčistejša, temveč tudi naj-
 nejša in izdatnejša mast, kar se jih kupi.

Napravite le en poskus!
 Ne bode vas grevalo!

Fotografije kot znamke
 (marke liki znamkam na pis-mah), in dopolnite s sliko iz-deluje po vaši poslani foto-grafiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinertov št. 130. Ceniki se pošljejo na zahte-vanje brezplačno in franko. 28

Kovaški učenc

se takoj sprejme pri Aloizu Tschernscheltschek, kovaški moj-ster v Ueterschwarza pri Spielfeldu. 16

Službo vinar 20

trezen in mlajvi vinar, iz-vežban pri novih ameriškanskih nasadih in v sadjarji. Nastop mogoče 1. svečana. Naslov Juri Novak, Zagrad št. 40 pošta Celje.

Vinsko stiskalnico 23

za večjega vinogradnika, s katero se lahko 10 polovnjak-ov vina naenkrat preša, pa tudi za manjšega vinograd-skega posestnika, proda Josef Plantz v Lipceglavi pri Ločah.

Takoj se sprejme 25

marljivi deček za pekarsko obrt z mesečno plačo 8 kron; doba učenja 3 leta; pri Anton Cizeju, pekarski mojster v Ljubljani, Zalokarjeva ul. št. 11. Prednost imajo, kateri so se že učili.

Majer 29

s štirimi osebami se sprejme; plačilo 1 K 20 vin, drva, luč in mleko. Graščina Laugental pri Pecnici.

PIPE
 iz **Bruyere lesa**
 prima kvalitet,
 iz pravega,
 nevnijelivega
 Bruyere-lesa.
 Gladka glava
 z daleč za-
 vitim Bruyere-
 odzivom, viš-
 njati ror, na-
 ustnik iz roga
 in slavi, cena 21 cm. dol-
 ga K 1.50. lista pipa, ali z okoli
 rezano Bruyere-leseno glavo
 K 1.80 Največja izbira v re-
 kvizitah za kadeenje dobite v
 mojem ceniku, ki se razpošilja
 zastoj in poštnine prosto.
 Dobi se pri:
 c. in k. dvornem liferantu
Hanns Konrad
 razpošiljalna hiša
 690
 Brüx št. 876 (Češko.)
 Zahtevajte v lastnem interesu
 moj bogato ilustrovani glavni
 cenik s čez 3000 podobami
 zastoj in poštnine prosto.

Krojaški učenc
 na 3 ali 4 letno učno dobo pri prostem obiskovanju se takoj sprejme pri Jakob Skaza krojaški mojster v Slovenski Bistrici. 3

Krojaški učenc
 iz dobre hiše in
2 krojaška pomočnika
 se sprejemata pri Ignatz Bo-schitz, krojač v Ptujju.

Pozor tamburaš!
 Izšli so ceniki tamburških partitur od največjih skladb burške glazbe i. s. od Tromba, Hruze, Tomiča, Bo-zottia, Machača itd. Dobijo se pri „Prvi sisaki tvornici tam-bura J. Stjepišin v Sisku.

Viničar
 z večim pomožnimi osebami, kateri je zmožen vinogradstva z novimi trtami, posebno zelene-ga cepljenja, se sprejme. Pogovnila da g. Josef Prstec, Trjavca v Mariboru, Trieste-strasse Nr. 7. 33

Gračšinski kučijaž (Herrschaftskutscher)

zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme. Mesečna plača je 70 kron pri prostem stanovanju, kurjavi in luči. Prednost imajo ože-njeni. Ponudbe naj se pošljejo na „Johannes-thaler Kohlenwerksgesellschaft“ v Kar-15 mel, pošta Tersische, Doljenjsko.

Pozor! Čitaj! Pozor! Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem ka-taru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišica,
 lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

Trgovski učenc

nemškega in slovenskega jezika zmožen, se takoj sprejme pri Peter Fleck, trgovina z mešanim blagom v Ločah — Sv. Duhu, Hl. Geist (Loche).

Absolvent
 kmetijske šole, kateri je vsajen v vsi strokah kmetijstva ter v vsi slovenskega in nemškega jezika išče službo. — Ponudbe na upravnistiho Stajerca pod „Agrar št. 100“. 10

Učenc za kovačijo
 z bakrom (Kupferschmiedleh-rling) se sprejme pri Peter Marchetti kovač z bakrom Millstatt na jezeru Koroško, 831

Nova davka prosta hiša

s 4 sobami, gospodarskim posloplem ter 5 orodov zemlje, 10 minut od Ptuja ležeča proda se takoj. Naslov prodajalca pove „Stajerc“. 853

Denarna posojila

vsake velikosti po 4 do 5%, proti dolžnemu listu z ali brez prič za jamstvo, plača se v mesečnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitete po 3 1/2% na 30—60 let, največje svote; večja financiranja. 817 Hitro in diskretno se vse izvrši

Administracija „Börsen-Courier“

Budapest Postfach. Porto za nazaj se pros. Pros se nemško korespondenco.

Vrle zdrave delavke

najdejo pri prostem stanovanju trpeči posel v „Zündwaren-fabrik“ v Rušah. 8

M. Gspaltl,

izdelovatelj zlatnine in optičnega blaga v Ptuju,
priporoča pristno sreberne **močne prstane z imeni**,
za zaročence kakor tudi **bele prstane iz nikeln**
vse lastnoročno delo, po nizkih cenah. 27

Razglas.

Na deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru se vrši v času od 3. do 8. februarja

podučni tečaj za kletsko gospodarstvo,

ki je namenjen za posestnike vinogradov in druge interesente in pri katerem se bode obravnavalo vsa tega predmeta se tičoka teoretična ter praktična vprašanja.

Število udeležencev je za zdaj na 20 določeno. Naznanilo udeležbe se do 30. prosince na spodaj označeno mesto vpošlje in ima vsak udeleženec za troške 10 K pri vstopu zavodni blagajni vplačati.

Predavanje in poduk se vrši v nemškem jeziku.

Ravnateljstvo

deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.

Vsega zdravilstva doktor

Wilhelm Schwab,

PTUJ

stanuje v novem rotovžu II. nadstropje
in ordinira vsak dan od 9. do 11. ure.

Močne stole

za gostilno in vrte izdeluje najbolj po ceni in solidno kakor nobena tovarna Jakob Pučko, mizar in izdelovatelj stoles v trgu Lemberg pri Šmarji na Jelšah.

Novi hram

v Sp. Hajdinu pri Ptuj, 2 hiši, 1 štala za govedo, 2 štali za ovce in zemlje 2 joha. Sp. Hajdina štev. 104. Cena se izve pri gospodarju.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom spreme se pri tvrdki

Davorin Podlesnik

v Radečah pri Zidanemmostu.

Lepo posestvo

16—17 oralov zemlje, novo zidana hiša s tremi sobami kuhinjo in kletjo, gospodarska poslopja, vrh tega še 2 hiši. Posestvo leži v Laporji pri Slov. Bistrici, 5 minut od farne cerkve in tik okrajne ceste in je tedaj tudi za obrtnike prav primerno. Pojasnila da **Karl Rajč** v Slovenski Bistrici.

Novost!



Novost!

Mali orhester za žep.

Par oseb zamore celo godbo z orglicami in bobni napraviti. Ustne orglice s perfektnim spremljevanjem z bobnom. Štev. 2271, mesing plate, 10 lohov, 20 štim, 1-a kval. z bobnom (Fell). Vsakdo igra lahko takoj, vsak komad v elegantnem kartonu K 250. Štev. 2272, ista 10 lohov, 32 štim, tremolo, 1-a kval. z bobnom (Fell) eleg. karton zapakano K 3—. Pošlje po povzetju ali naprej-plačilu. c. kr. dvorni liferant in razpošiljevalna hiša glasbenih potrebščin **HANNS KONRAD**, v Brúxu štev. 876 (česko) Glavni cenik z nad 3000 podobami dobi vsakdo na zahtevo zastoj in franko.

Naznanilo preselitve.

Od 16. decembra naprej se uradni prostori hranilnice deželno-knežnega kamornega mesta Ptuj nahajajo

V NOVEM MESTNEM ROTOVŽU

Uradne ure so kakor poprej za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

To da na znanje slavnemu občinstvu

ravnateljstvo.

Pismonoša (Briefträger)

nemškega in slovenskega jezika zmožen, zanesljiv in trezen moč se sprejme pri enem poštnem uradu. Kje? se izve v upravnistvu „Štajerca“

Franz Schönlieb

puškar in posestnik v Borovljah na Koroškem.

izdelovatelj umetnih pušk, izkušen v c. k. arzenalu, prevzame tudi popravila. Priporoča posebno puške na kroglo z leg. strelom, promer cevi 9-3 in 8-1 mm.

Mnogo ilustrirani cenik se dobi brezplačno!



Uradna šajba

štev. 200: iz puške št. 161007, kal. 16 se je iz enim strelom iz leve

izvedla za ročno strelno orožje v Borovljah na Koroškem. Izajatelj in edino opravičeni izdelovatelj „Schönlieb-alianc-borung“ z najboljšimi in najnaprednejšimi strelci sedanosti do 100 korakov z dobrim „durchschlagom“ (glej sliko strela!) Moja Alianc-borunga strelja s črnim in brezdimnim smolnikom brezdimno najzanesljiveje in najbolj ojstro, ter presega najboljšo angleško, ameriške in druge „borunge“. Zato vporablja vsak razumen lovec to „Schönlieb-Alianc-borung“. Vsaka slaba puška se naredi z mojo „borung“ pod garancijo dobro streljajoča. Cena zato K 10.— Vsak dan dobivam zahvalna pisma. Atelier za izdelovanje najfinjših lovskih pušk sedanosti, ki so pač prve vrste. Priporočam novosti v mojih kakor pero lahkih

„alianc“ puškah

vseh sistemov z mojo „Schönlieb-alianc-borung“ ki presegaajo vse druge fabrike inozemstva in domačije.

„Blagorodni g. F. Schönlieb! Z poslano puško kal. št. 16 z borungom sem izredno zadovoljen; na 100 korakov sem dosegel krasne uspehe; Vaša borunga je najboljša in presega angleško. S pozdravom A. Eugenberger, c. k. inženir v Suzovici.

Ako ne dopade, vzamem puške nazaj! Izmenjam jih ali pa plačam denar nazaj!

Nedoseženo! Svetovni čudež! Nedoseženo! 600 komadov samo gold. 1.95

1 krasno pozl. prec. ank. ura z verigo, natanko idoča, 3 leta garancija, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 kom. fini robci, 1 krasni prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura okraska za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijejom iz orient. biserov mod. okrask za dame s pat. zaključkom, 2 eleg. zapestnici za dame, 1 par ošesnik s pat. kavlji, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjato denarnico, 1 par manjših gumb, 3^o Double-zlato, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši razgledni sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost pri mladih in starih, 1 praktičen navod za ljubavna pisma gospodov in dam, 20 krasnih predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Pošilja se po povzetju ali ako se pošlje denar naprej po dunajski razpošiljalni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za stvari, ki ne dopadejo.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaopnom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 4 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pottauer Badeanstalt).

Lepo puranovo perje.

kila gl —50
Kokoške perje „ gl —28
Gosje perje „ gl —25
Najboljši gosji puh „ gl 5.—

pošilja po poštnem povzetju Franz Podlipnik perutninski trgovec v Brčki Bosna.



Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako odznanje bolezni na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanic. Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURISIC

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji.

Na prodaj!

Parni motor v prav dobrem stanu

z 12. konjskimi močmi, kateri se da z razno kurjavo kakor oglem, drvami, česlovino i. t. d. kuriti, se proda koncem majnika. Kje? se izve pri upravnistvu „Štajerca“.



Brata Slawitsch

v Ptuj 106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci ceni:

Singer A 70 K — h
Singer Medium 90 — „
Singer Titania 120 — „

Ringschüfchen 140 — „
Ringschüfchen za krojače 180 — „
Minerva A 100 — „
Minerva C za krojače in čevljarje 160 — „
Howe C za krojače in čevljarje . 90 — „
Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 — „
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Varstvena marka „Anker“

Liniment. Caspici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh aptekah po 80 h. K 1.40, in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, katere se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razposilja se vsak dan.

305 Vzdržanje zdravega želodca

temelji v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejanju prebavljenja ter odstranjenju neprijetnega zamašenja (Stuhlverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zemašenja pripravljeno, apetit in prebavljenje, pospešujoče sredstvo, ki odstrani znane posledice nezmernosti, napadne dijete, prehlajenje, zamašenje, sestava preobilne kisline n. p. „Sodbrennen“, napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Rosa Balsam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavitka nosijo poštavno deponirano varstveno marko.

Glavni depot: Apteka
B. FRAGNER c. k. dvorni liferant
„zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinsseite 203 kot Nerudacele.

Poštna pošiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K, 1/2 stekl. 1 K. Po pošti proti naprej pošiljati K 1.50 se 1 malo steklenico, K 2-80 pa 1 veliko steklenico, K 4-70 2 veliki, K 8—4 velike, K 22— 14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogrske pošlja. Depoti v aptekah avstrijskih.

Ura-kukavica K 8'50

lepo izrezani šild z pičjim nastavkom, košenimi številkami in kazalci, ključ vsake 1/4 in vsako uro, 22 cm. visoka, komplet, 2 zlato bronc. smrečja oteža, natanko regul. „Schotten“-kolesje, samo K 8'50 samo okrogla ura s 30 urnim kolesjem (Federzug) 16 cm. skoci K 3'—1sta, ki gre 8 dni la kval. 30 cm. skoci K 6'50

Za vsako uro 3 leta pisane garancije. Vsako leto razposiljam čez 50.000 ur v polno zadovolnost mojih p. t. kupecv. To v Avstriji edino število je najboljši dokaz solidnosti moje trdnice. Tudi najmanjše naročilo se skrbno efektura. Pošlje po povzetju

prva fabrika **HANNS KONRAD** c. in k. dr. lif. ur v Brixu Brix št. 376 Češko. Glavni moj cenik z nad 3000 podobami pošljam na zahtevo vsakomur zastojni in franko!

Hranilno in posojilno društvo v Celju

(Spar- und Vorschussverein)

reg. zadruga z omejenim jamstvom Ringstrasse 18 v uradnih prostorih hranilnice mestne občine Celje prevzame

hranilne vloge po 4 1/2%

vsakdanje (od dneva vložbe do dneva vdignjenja) obrestovanje; dovoli kredit i. s.: hipotečni kredit po 5 1/2%, kredit z jamstvom proti menicami in dolžnemu listu po 6%, konto-korent-kredit: pokriti po 6%, nepokriti po 6 1/2%.

Predstojništvo.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računa št. 908051 pri c. k. poštno-telegrafnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogerak. banke v Građeu.

Uradne ure za posilovanje s strankami ob delavnih od 8—12 ura.

Občenje z avst. ogerako banko.

prporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakovrstnega posla z avst. ogerak. banko.

Stroškom se med uradnimi urami radovaljno in brezplačno vsake zadeve posreduje in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Otrokom in odraslim
ki kašljajo

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom
Thymomel Scillae

kot sredstvo, ki odstrani slino, krtni kašelj, pomiri, odstrani pomanjkanje sape. Stoteri zdravnikov so dali že svojo izjavo o presenetljivem promptnem vplivu Thymomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstami krčnega kašlja.

Prosimo vprašajte zdravnika.
1 steklenica 220 K. Po pošti franco pri naprej-plačilu 290 K.
3 steklenica pri naprej-plačilu 7— K, 10 steklenic 20— K.

Izdovalec in glavni zalogatelj

B. Fragner, apotekar
c. k. dvorni liferant
Praga-III, Nr. 203.

Se dobi v vseh apotekah.

Pazite na ime preparata izdelovalca in na varstveno znamko.

Kovaški učenec.

močan in priden fant se sprejme pri Franzu Westermayer vozni in podkovaški mojster v Celju, Spitalgasse 21. 840

Poročni prstani

in okraski za neveste.

Poročni prstan c. kr. uradno štempljan v pravem srebru 80 h, pozlačeno srebro K 1—, Novo zlato K 8—, 950, 4—, 14 karatno zlato K 750, 850, 950. Ošesniki (Ohrringe), broše, naročniki, poročna darila vseh vrst po zelo nizkih cenah. Za mero zadostuje trak papirja.
C. k. dvorni **Hanns Konrad** Brüx št. 876 liferant (Česko).
Glavni cenik z nad 3000 podobami dobi vsakdo zastoj in franko. 851

Kron 5000 zaslužka

plačam tistemu, ki dokaže, da ni moja čudežna kolekcija

600 komadov za gold. 250

priložnostni nakup, i. s.: 1 prava švic. zist. Roskopf patent žepna ura, gré natanko in dobro, regul. s pismeno 3 letno fabrično garancijo, 2 amerik. zlato-double prstana (za gospoda in damo) 1 angl. pozlač. garnitura, obstoječo iz mašnetnih, ovratnih in prsnih gumb, 1 amerik. žepni nož 5 delov, 1 eleg. židna kravata, barva, in mušter po želji, najnovjši facon. 1 krasna knoflica za kravato s simili-briljanti, 1 nežna damska broša zidna novost, 1 potrebna toaletna garnitura, 1 eleg. usnjati portmonje, 1 par amerik. boutons s imit. kamenji, 1 par angl. vremenskih barometrov, 1 salonski album s 36 umetn. najlepših razgledov sveta, 1 krasni vrtni ali lasni koljer s pravimi orientalskimi biseri, 5 indijskih čudo-delnikov vragov zabava vsako družino in se 350 kom. raznih predmetov, ki so v vsaki hiši potrebni in koristni zastoj. Vse skupaj z eleg. zist. Roskopf patent žepno uro, ki je sama dvojno svoto vredna, košta samo gold. 250. Dobi se po povzetju ali naprej-plačilu (tudi S. Urbach, svetovna razpisna hiša, znamke) pri N. B. Ako se naroči 2 paketa, prida se 1 prama angl. britev ali 6 ft. volnenih žepnih robcev gratis. Ako ne dopade denar takoj nazaj, torej vsak riziko izključen.

Wenzel Schramm

izdelovatelj glasbenih instrumentov (Musik-Instrumente), sodnjiski zaprišežen zvedenec v Celju, Grazerstrasse 14.



Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godbenih instrumentov. Najfineše italijanske strune (glasu obstoječe in čiste na kvinte; Gesle za šeterje od 5 K 60 v naprej; gitare po K 7-10 napr. Citre za koncert od 15 K naprej; Fino izdelane gosle od 15 K naprej; Najfineše gosle za koncert kakor tudi stare italijanske instrumente se zmiraj dobijo pri meni. Loke od 1 K 20 napr. skatle za gosle od 5 K naprej. Dunajske harmonike na dvojni glas z 19—

21 tipkami 6 basami od 26 K naprej. Füllgehörne in trompote od 28 K naprej. Prave francoske loke do najfinejšega izdelovanja. Strune za citre s zrdgo itd. so zmiraj v zalogi. Postrežba natančna in urna in se tudi popravljane vsakovrstnih instrumentov prevzame. 488

Vsakovrstni otročji godb. instrumenti in ustne harmonike

Pozor Postrežba natančna in urna. **Pozor**

Vsaki dan sveže:

Povojene klobase
Povojene šunke
Braunschweiger klobase
Safalade in vsake vrste družega povojenega blaga

|| Najnižje cene. || || Najnižje cene. ||

pri Joh. Luttenberger-ju
mesar in prekajevalec v Ptuj.

Pozor Postrežba natančna in urna. **Pozor**

V Ameriko!

Najstarejša tvrdka za špediranje
potnikov

ZWILCHENBART
BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejme potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zanesljivo na nas, in sprejel bode brezplačno in takoj pojasnila.

478

Viničarja

z večimi za vsako delo sposobnimi osebami sprejme pod ugodnimi pogoji **Andrej Drofelnig** pošta Podplat. 5

Budilnica s stolpovim zvonjenjem

prima kval. 30 urno kolesje, ki bije na uro in na 1/4 ure, budilnica z glasnim zvoncem, gladko pol. okroglo okvirje 30 cm. skozi, cifernica s srebrenim vložkom, komplet, 3 zlato-broncir. oteži. 3 letna pismena garancija. Samo! K 6-60 Samo! S cifernico ki sveti ponoči K 7 20 Ni rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! — Pošlje po povzetju ali naprej-plačilu prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad,
c. in k. d. l. Brüx št. 876 (Česko).
Zahtevajte moj glavni cenik z nad 3000 podobami, ki ga pošliem vsakomur zastoj in franko.

Mešćanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vskomur se les hodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtni in spahati i. t. d. 58

Obinstveno varovano!
Vsake penarjanje kamivo!
Edino pristen je **Thierryjev balsam** z zeleno varstveno znamko z nuno. 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5—.

Thierryjevo ostifolijjeko mazilo za vse še za tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošnoznani in staroslavni. Naslavlja naj se na lekarnarja A. Thierry v Progradu Zeloga po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisočimi vrstnih zahvalnih pism zastoj in poštne preste.

Prodajalka

za pekovski posel nemščine in slovenščine zmožna ter ne manj stara nego 24 let, se sprejme. Kateri je že v enaki službi bila, ima prednost. — Naslov se izve v upravnistvu „Stajerca“. 6

Razglas.

glede špeharskih sejmov v Ptuj.

Glasom sklepa občinskega sveta ptujkega z dnè 22. novembra 1907 se razglasi, da je vsem kmetom (posestnikom) v sosednih okrajih dovoljeno, da prinesejo svoje zaklane prašiče (tudi mlade) na tukajšnji špeharski sejem ter jih po živinozdravniški preiskavi razsekajo in prodajo. Torej pozor, špeharji in kmetje!

V Ptuj, decembra 1907.

Jos. Ornič
župan.

8 dni na ogled

glasom dolob mjeja cenika, torej brez rizike za naročitelja razposlem proti povzetju mojo „Volksfreund“-harmoniko številno 6637/4, da prepičam vsakogar o njeni vrednosti. Ta harmonika ima ga ant. nezlomljiva spiralna peresa ne samo za tastne, marveč tudi za base in zračne klapne, nadalje 10 tastov, 2 registra, dvojno štimgungo, 50 mesing-štim., 3 vrste trompet, mahagoni polit, črne lajste za barvano bordo, obkovan z niklom, dvojni mek, varstvo za oglje iz kovine in „cuhalter“, velikost 31x15 cm. košta K 8—.

Sola za lastni poduk zastoj. Manjše in ceneše harmonike za poduk zlasti za otroke po K 250, 320, 380, 520, 580. Boljše harmonike po K 850, 950, 1350, 1420 se vidi v mojem ceniku. Na mojih harmonikah ni colnine, ker je vse česko delo! Ni rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošlje po povzetju

c. in kr. dvorni **Hanns Konrad** razpos. hiša glazb. liferant blaga Brüx št. 876 (Česko). Moj glavni cenik z nad 3000 podobami dobi vsakdo na zahtevo zastoj in franko. 852

Prva češka prodajalna.
Ceno perje za postelje

1 kg sivega, šlisnaga, dobrega 2 K, se boljsega 2 K 40 v; 1 kg belega, šlisnaga 3 K 60, finega, mehkega 4 K 10 v; 1 kg izredno finega sneženo-belega, šlisnaga 6 K 40 v; 3 K; 1 kg najfinejšega (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega finega 10 K; najbolj finega od prs 12 K. Pri nakupu 5 kg. franko.

Izgotovljene postelje zadosno napolnjene, v neprodornem, rdečem plavem rumenem ali belem nankingu, 1 tuhna 170/116 cm velika, z novim, svitim, trajnim perjem 10 K; s finim svitim, mehkim perjem 12 K, 14 K; z najfinešim 16 K; 1 blazina 80/58 cm, 2 K 80, 3 K 40, 4 K; razposiljanje po povzetju 15 K naprej, izmenjanje in vrnitev franko. Denar nazaj. **S. Benisch** v Deschenitz 716 Böhmerwald

Cene, dobre ure.

Prava srebrna remontoar-ura štemplovana od c. k. urada, cifernica iz emajla, sek. kazalec, natanko regulirana K 8-40, z dvojnimi mantelnom K 12-50, z anker-kolesjem, zist. Roskopf odprta K 11 —, lista z dvojnimi mantelnom K 13-50. Ure za dame v zlatu in srebru v bogati izbiri. Vse ure so natančno reparirane in regulirane, pri temu rečna, 3 letna pismena garancija. Ni rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošlje po povzetju Prva fabrika ur v Brüxu

HANN S KONRAD c. in k. dvorni lif. Brüx 876 (Česko)
Odlík, z c. k. avstr. drž. orlom in zlat. ter sreb. razst. me daljani. Osnovana 1887. — Glavni cenik z nad 3000 podob. vsakomur zastoj in franko! 725

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Redna direktna zveza z brzo in poštними parniki, ki imajo dvojnate vijake, iz Hamburga do New Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko. Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Stajersko „Gradec, IV., Annenstrasse 10. Österr. Hof.“